

De danske Baptistmenigheders
Forenings-Konferents,

holdt i Dure Menigheds Kapel

den 27de og 28de Maj 1881.

Et Udtog af Protokollerne i Konferentsens Møder.

Naksvov.

Trykt i Skjoldkøvs Enkes Bogtrykkeri.

1881.

I Følge Indbydelse fra Menigheden i Dure afholdt de døbte Christnes Menigheder i Danmark deres aarlige Missions- og Forhandlingsmøde i den nævnte Menigheds Kapel den 27de og 28de Maj dette Aar. Med Afhyngelsen af en Psalme aabnedes Mødet den første Dags Morgen Kl. 8. Br. J. A. Petersen bød derpaa i Menighedens Navn de forsamlede Brødre velkommen. Herpaa læste han nogle Vers i 2. Krøn. 5 Kapitel om Salomons Offer og Bøn for Herrens Sag. Som det var ham en Glæde at gjøre Noget for Herren og hans Sag, saa skulde det ogsaa være os den største og herligste Glæde her i Livet, ret at indvie os for vor Herre og at ofre af det os Betroede for ham og hans Riges Sag. Gjorde vi det med hellig Glæde, saa vilde Herren rigelig velsigne os baade i Tid og Ewigheid. Efterat der var holdt Bøn og atter sunget et Vers, erklæredes **Konferentsen for aabnet.**

Br. M. Larsen valgtes derpaa ved Stemmesedler til at lede Forhandlingerne og B. Jensen, A. Næsby, S. Larsen og N. Larsen til at nedskrive samme. Da Br. M. Larsen agtede at bringe Forslag for Konferentsen, der mulig vilde møde Modstand, ønskede han at faa en Stedfortræder til Forhandlingernes Ledelse. Hertil valgtes saa Br. S. Jensen, Mølholm.

Man optog nu en **Forteguelse over de Aforduede.** Følgende Brødre havde indfundet sig til Konferentsen: Fra Falster: B. Jensen; fra N. Suede: A. Dahlgren; fra Faaborg-Egnen: J. Larsen; fra B. Lolland: N. Larsen; fra Langeland: A. M. Hansen; fra Snevreb: N. Hansen; fra Vejle: Gråbe; fra Slagelse: S. Larsen og S. Petersen; fra Dure: J. A. Petersen og Jørg. Rasmussen; fra Frederikshavn: N. L. Mortensen og A. Næsby; fra Hals: A. Chr.

Jensen; fra Jetsmark: E. Jensen og P. Larsen; fra Løgstør: P. Sønder og Chr. Mauritsen; fra N. Eskildstrup: L. Andersen; fra S. Aalborg: Chr. Nørgaard og H. Jensen; fra Vandløse: L. Henriksen og P. Jakobsen; fra Kjøbenhavn: M. Larsen, H. Larsen og J. Larsen. Foruden de blandt de Afordnede nævnte Missionærer havde Br. P. Schmidt og en Del Gæster indfundet sig. Deriblandt Brd. Jens Nielsen fra N. Slesvig, P. Andersen fra Vejle, N. Petersen fra N. Suede, Chr. Hansen, And. Johansen og 3 Søstre fra Vandløse, Chr. Christensen fra S. Aalborg, Trine Mosbæk fra Løgstør, samt H. Jensen og N. Petersen fra Chicago i Amerika.

Det blev bestemt at begynde Møderne Kl. 8 om Morgenen og fortsætte dem til Kl. 11 $\frac{1}{2}$, samt fra Kl. 3 til 7 om Eftermiddagen. Hver Dags Aften Kl. 8 skulde afholdes offentlige Forsamlinger.

Følgende Brødre bleve valgte til at gjøre Forslag angaaende Missionærernes Lønning: H. Jensen, Mølholm, Chr. Madsen, Dure, N. Hansen, Snevre, N. L. Mortensen og L. Henriksen.

Til at ordne de Themaer, der skulde drøftes ved Konferentsen, valgtes: L. Andersen, P. Schmidt, N. Petersen, A. Dahlgren, P. Sønder, B. Jensen og P. Larsen.

Endvidere valgtes til at revidere Regnskabet: Chr. Nørgaard, N. Larsen og Jørg. Rasmussen.

Efter en kort Pause og Bøn af Br. Gräse, afgave og fremlagde Menighedernes Repræsentanter og Missionærer dels skrevne og dels mundtlige Beretninger om Menighedernes Tilstand og Virksomheden for Guds Rige. Da disse Beretninger, som sædvanligt ere blevne optagne i „Den danske Evangelist“, skulde de ikke nærmere omtales her. Kun skal siges saa meget, at Menighedernes Tilvæxt i det sidste Konferentsaar ikke havde været meget stor. Dette havde for en Del sin Grund i, at Tilvæxten ved Daab og Gjenoptagelse atter var formindsket meget ved

Dødsfald, Bortrejse og Udelukkelse. Saavidt der kan skjønnes af Beretningerne var Tilvæerten ved Daab 111, saa at Menighederne nu tælle omtrent 2230 Medlemmer.

Førend man sluttede Formiddagsmødet bleve Brødrene anmodede om skriftlig at meddele, hvad de ønskede diskuteret paa Konferentsen.

Det første Møde sluttedes med Bøn Kl. 11 $\frac{1}{2}$. Kl. 3 tog det andet Møde sin Begyndelse med Afhyngelsen af et Psalmeverz. De valgte Komiteer havde afholdt Møder i Tiden mellem 12 og 3.

Efter at Missionærerne og nogle enkelte af Menighedernes Repræsentanter ved Begyndelsen af Eftermiddagsmødet havde afgivet deres Beretninger, blev der talt om **Lønningsforholdene** for det næste Konferentsaar.

H. Jensen meddelte, at Brødrene i Lønningskomiteen vare blevne enige om at bibeholde det samme Lønningsforhold som i Fjor, nemlig at give M. Larsen 500 Kr., B. Jensen 600 Kr., P. Sønder 600 Kr og Chr. Peteresen 100 Kr. Da Br. L. Christoffersen, som havde virket i Hals Menighed, nu var taget paa Fjellerad Højskole, for at uddanne sig til at være Skolelærer for den sydaalborgske Menigheds Børn, kunde en anden Broder støttes med 100 Kr., som han havde faaet. De havde talt om at faa en Broder til at virke i hans Sted i Hals og maaste paa Langeland, da Virksomhed var fornøden begge disse Steder, og dertil vilde de foreslaa Jørg. P. Hansen, som for Tiden opholdt sig i Vejle. I Henseende til Lolland havde de ogsaa et Forslag, nemlig, at Br. M. Larsen kunde flytte deraf og faa en Virkefreds anvist et andet Sted. Hvis det er muligt kan Br. B. Jensen overtage Ledelsen for Menigheden paa Lolland saavel som for den paa Falster og tillige virke en Tid af Aaret som rejsende Missionær.

E. Jensen: Regnskabet viser, at der er 600 Kr. i Foreningskassen; min Mening er, at de bør anvendes til Virksomheden for Guds Rige.

J. A. Peteresen: Der er ikke for mange Penge i Kassen.

M. Larsen: Til første Oktober skal der udbetales omtrent 1000 Kr., og det er et Spørgsmaal, om der kommer flere end de manglende 400 Kr. ind til den Tid. Naar Brødrene foreslaa, at jeg skal have 500 Kr. af Foreningskassen, saa vil jeg meddele, at da jeg for Tiden ikke kan rejse som Missionær, og flere Brødre have imod, at jeg saa modtager Løn af denne Kasse, saa giver jeg, i Følge den kjøbenhavnske Menigheds Beslutning, Afkald derpaa. Men det er en Selvfølge, at Menighedens Forpligtelse, at give mindst 500 Kr. om Aaret til Foreningskassen dermed ophører.

E. Jensen: Det er fuldstændig i sin Orden, at Menigheden lønner dens Lærer og at Foreningskassen kun lønner de rejsende Missionærer eller Prædikanter. Jeg vil gjøre opmærksom paa, at Jørg. P. Hansen har lovet at tage til Jetsmark 3 Maaneder til næste Vinter. Menigheden der kan derfor ikke gaa ind paa, at han i Stedet skal ansættes til at virke i Hals og paa Langeland.

H. Jensen fastholder, at der er Overflud i Kassen og det skulde vi bruge. Der vilde nok igjen komme Penge i Kassen. Forholdene paa Langeland kjendte han ikke saa nøje, men i Hals var der stor Trang til Virksomhed, og det var vor Pligt at komme den derværende Menighed til Hjælp. Hvad J. P. Hansen angaar, da bør vi sørge for, at han anvender al sin Tid i Evangeliets Tjeneste.

Der blev nu foreslaaet at give Br. W. Jensen 600 Kr., Br. P. Sønder 600 Kr. og Br. Chr. Peteresen 100 Kr. Dette blev vedtaget af Konferentsen.

A. Chr. Jensen udtalte, at Hals Menighed trængte meget haardt til Hjælp, og naar man vidste det, burde man gjøre alt muligt for at hjælpe den.

J. A. Peteresen havde forstaaet, at Foreningskassen var oprettet for at lønne Missionærer, som skulde virke omkring paa Menighedernes Stationer og paa fremmede Egne om Vinteren, men om Sommeren i Menighederne, da disse ligesaa vel trængte til Opbyggelse om Sommeren som om Vinteren.

L. Andersen meddelte, at de havde en Broder i N. Estildstrup, som Konferentsen maaske kunde bruge til Udsending i Missionens Tjeneste, samt til at besøge Menigheden i Hals.

M. Larsen: Vi maa se at faa en ældre Broder til at virke i Hals. Maaske Br. N. Larsen kan paatage sig det. Han ønskede at høre hans Mening derom.

N. Larsen: Det kan maaske nok lade sig gjøre, at jeg tager derved en kort Tid.

M. Larsen foreslog, at man, for at overveje Sagen nøjere, opsatte dens Behandling til næste Dag. — Af de danske Baptisters Statistik se vi, at Medlemmernes Antal ikke er forøget i flere Aar. Vi talte 2000 for en Del Aar tilbage, og vi ere ikke mange flere nu. Hvad er Aarsagen dertil? Paa dette Spørgsmaal kan der gives forskjellige Svar. Vi slippe lettest fra det ved at sige: „Herren har ikke velsignet vor Virksomhed“ eller: „vi bede og virke for lidt, vi fattes Iver og Midfærthed for Guds Sag“. Det er sandt, men vi kunne dog næppe antage, at det alene er Aarsagen. I Sverig har Tilvæksten været betydelig større. Skjøndt Antallet paa Befolkningen kun er dobbelt saa stort der, som i Danmark, saa tælle de nu over 19,000 Baptister; og dog er Menigheden yngre der end her. Jeg tror, at Aarsagen til denne store Forskjel for en Del ligger deri, at vi ere for konservative; vi holde for fast paa vore en Gang fattede Meninger, og paaastaa, de alene ere de rette. Vi maa dog erkjende, at Forholdene have forandret sig mærkværdigt i den Tid, vi have virket her i Landet. Da Baptisterne for 40 Aar siden begyndte deres Virksomhed her, var det noget aldeles Nyt at høre Lægmand forkynde Guds Ord. Folket betragtede det som et virkeligt Under, og flokkedes for at høre dem; nu ere de Tider forbi. Overalt i Landet findes forstandige, kundskabsrige og veltalende Lægmand, som samle Tusinder af Tilhørere om sig. Præsterne ere ikke heller hvad de vare den Gang. Være de før ligegyldige, saa ere mange af dem nu ivrige og virksomme. Alle

skride fremad i Oplysning og Kundskaber, men vi ville, at vore Missionærer og Lærere skulle være uvidende Mennesker. Det maa blive anderledes. Brødrene, som skulle forkynde Guds Ord, maa have Undervisning. Vi maa oprette en Missionsstole. Naar vore Prædikanter staa som de Uvidende over for de Uombvendte, da er det en Skam for os Alle. Have vi imod, at vordende Prædikanter undervises i Guds Ords Forstaaelse, saa lad os dog i det Mindste lære dem at læse og skrive ordentligt. Vore Missionærer bør ikke have mindre Kundskaber end de Mænd og Kvinder som besøge Højskolerne. Lad os lægge Haand paa Bærket og begynde en Missionsstole, vi ville da faa Brug for de Penge, som vi synes at have tilovers i Foreningskassen. Jeg gjør mig ingen Illusioner. Det er min Overbevisning, at det vil blive svært at naa dette Maal. Vi ere nok Alle Modstandere af en saadan Stole. Det er ikke min Hensigt at være personlig, men jeg vover dog at dele Modstanderne i tre Klasser. Til den første Klasse høre de, som have en virkelig ren Samvittighed. For dem har jeg den største Agtelse. De frygte, at de Brødre, som bleve underviste, skulle blive hovmodige og indbildste. Denne Frygt er ikke ugrundet. Den anden Klasse ere de, som frygte, at Brødre, der undervises, skulle blive dem overlegne i Kundskaber, og mulig stille dem i Skyggen. For deres Grundsatninger har jeg ingen Agtelse, thi Marsagen til deres Modstand er Hovmod. Til den tredie Klasse høre de, som vel indse Nødvendigheden af en Missionsstole, men modarbejde den, fordi de ikke selv kunne undervise, og ville ikke, at Andre maa gjøre det. Men er det ikke en ussel Grund? Lad os opgive Modstanden, og i Forening virke for at faa en Missionsstole. Det er nødvendig. Mange af vor Tids Fritænkere have stor Bibelfundskab; men de Brødre, som vi udjende, bør være dem overlegne. Jeg veed nok, der siges, at det nye Testamente taler ikke om Missionsstoler, dertil vil jeg kun svare: Jesus underviste sine Apostler i tre Aar, og naar han vil have Evangeliet forkyndt for

de vise Grækere, saa udbælger han dertil den lærde Paulus, som havde siddet ved Gamaliels Fødder.

J. A. Petersen spørger, om det omhandlede Spørgsmaal ikke havde mere Hensyn til selve Virksomheden for Guds Riges Udbredelse, end til Missionsstoler.

M. Larsen indrømmede det, men bad dog indstændig om, at Brødrene først vilde sige deres Mening om Oprettelsen af en Missionsstole.

J. A. Petersen: Jeg har forstaaet det saaledes, at det er Menighederne og ikke just de Ledende, der ere gaaede frem i Lærdom og Oplysning, men desværre ikke i Enfoldighed og Iver for Guds Sag. Jeg tror, at hvad der har gjort eller gjør Skade, er Medlemmernes Oplysning i alle verdslige Ting. Det er ikke gjennem Lærerne eller Missionærerne, at Betsignelsen skal komme, men det er gjennem Menighederne. At Medlemmerne ere gaaede tilbage i saa Henseende, kan ikke nægtes, og det er gjennem dem, at Lærerne skulle opretholdes. I Begyndelsen, da Baptisterne kom til Danmark, var der Mod og Iver i Menigheden. Den Gang var det alle Guds Børns Formaal at virke for Sjæles Frelse, Man talte den Gang Alle om vor Herre. Ja, den Gang virkede Menigheden, men nu tror den, at det er Lærerne eller Missionærerne, der skulle virke, og Medlemmerne slaa sig til Ro. Hvad der skader dem, er Verdslighed. Man kan indfinde sig ved politiske Møder, men naar der afholdes Møder af vore Missionærer, saa bliver man hjemme. Naar man ikke kunde komme med til Forsamling i forrige Tider, saa spurgte man: Hvorledes gif det? men nu bekymrer man sig mange Gange ikke derom. Det er godt at lære Noget, jeg vilde ønske, at mine Børn maatte blive oplærte i Alt, hvad der er godt. Det maa blot ikke være saaledes iblandt os, at vi sige: „Missionærerne skulle gaa, men vi blive hjemme. Vi sørge for, at de saa deres Løn, saa er det nok“. Menigheden skal virke med. Dertil maa det komme. Først da sker Guds Villie iblandt os, og der vil blive Liv iblandt Guds Børn.

Gräfe: Oplysning er nødvendig, hvor den fattes, ser det daarligt ud. Det er ikke godt, naar en Prædikant ikke kan tale ordenligt dansk. Vi maa oprette en Skole, og derved afhjælpe vor Mangel paa nye Prædikanter. Vi maa glæde os, naar vi høre, at en Prædikant har Evne til at fortolke den valgte Text, men det er ikke godt naar han taler fuldstændig planløst. Jeg kan ikke indse, at de Brødre, som have faaet Undervisning, have Grund til at være mere stolte, end Andre. Fordi der er Orden i deres Tale, kan man dog ikke bestynde dem for Hovmod.

J. A. Petersen udtaler, at naar Verden bliver stor i os, saa er det forbi med det aandelige Liv, og hvor dette er udslukket, der er Lunkenhed og ingen Iver til at virke for Guds Sag.

Dahlgren: Jeg understøtter, hvad Br. Petersen har sagt om Verdslighed; thi den er den største Hindring i Virksomheden for Guds Rige. Jeg tror nok, at en Missionsstole er ønskelig.

M. Larsen: Vi ere vist alle enige med Br. Petersen. Det er en Selvsølge, at vi alle bør være Arbejdere i Guds Rige. Blev vi forfulgte som fordem, saa vilde det være forbi med Verdsligheden hos de Christne. Men er det saa, at Medlemmerne ere skredne frem i almindelige Kundskaber, saa bør vore Lærere skride frem i alle gode Kundskaber, og i Særdeleshed i de guddommelige. Man kan jo ikke lære Andre, hvad man ikke selv veed. Jeg har hørt en Broder sige, at han ønskede alle Bøger brændte med Undtagelse af Bibelen. Dagen efter prædikede han, at Gud billedlig havde blottet sin hellige Arm, ligesom Krigerne i gamle Dage. Jeg tænkte: Det staar ikke i Bibelen, det har Du læst eller faaet at vide af en saadan Bog, som Du fordømmer. Sagen er, vi kunne ikke forkaste gode Hjælpeilder og Oplysning. Nu, vi maa komme til en Beslutning. Vore Missionærer maa uddannes. Der ere Prædikanter, som prædike saa at sige Et og det Samme over ethvert Skriftsted. Det er ikke godt; de maa lære at prædike over Textens Indhold.

H. Larsen: Sandt er det, at vi alle bør arbejde i Guds Rige; men den, som skal undervise Andre, bør selv have modtaget Undervisning. En Officer i en Armé er ogsaa Soldat, men han maa vide mere end den Menige. Saaledes er en Prædikant ikke mere i sig selv end et andet Medlem, men for at lede Andre fremad i Herrens Krige, maa han have mere Oplysning end dem, han skal undervise.

I Følge Anmodning om at sige et Ord i denne Sag, udtalte H. Jensen fra Chicago sig saaledes: Da jeg kom i Menigheden for 14 Aar siden, var jeg imod Missions-skoler. Jeg mente den Gang, at Lærerne skulde lære paa deres Knæ i Bønnekammeret, og samme Mening vare mange Brødre af i Amerika; men Sagen kom for igjen, og nu ere vi komne saavidt, at vi have faaet en Missions-skole. Sagen er, at den, som skal lære Andre, maa dog vide lidt mere end den, han skal lære. Det har ogsaa vist sig, at jo længere en Broder opholdt sig i Skolen, des ydmygere blev han.

N. Petersen, ogsaa fra Chicago: Br. N. P. Jensen i Chicago virkede, førend han kom paa Missions-skolen; men man maa tilstaa, at han er bleven langt dygtigere efter at have været der. Lærdom er højest nødvendig. Dog bør det ikke komme dertil, at man overlader hele Virksomheden til Lærerne; Menighedens Medlemmer maa arbejde med. Det staar ikke godt til, naar Medlemmerne forsømme at tale til Folk om deres Sjæles Frelse.

M. Larsen: Jeg veed nok, at Mange kalde Missions-skolerne en Prædikant-Fabrik; men de saa kalde den, hvad de ville. Det er jo ikke Hensigten at fabrikere Prædikanter, men at uddanne dem, som ere Prædikanter. Mange Prædikanter, som have været paa Missions-skoler, have været til stor Belsignelse og til Gavn i Guds Rige paa flere Maader.

E. Jensen: Flere Brødre nære Engstelse for Missions-skoler; men det kommer maaste af, at de ikke kjende Saadanne. Vi maa indrømme, at det er godt, at Brødre

erholde Undervisning i de for dem fornødne Ting; men ville vi arbejde for at fremme denne Sag, var det saa ikke godt, at der blev valgt en Komite med det Hverv, at virke for Oprettelsen af en saadan Skole, samt til at sætte sig i Forbindelse med Menighedene, for at faa disses Mening at vide. Dersom disse ere stemte for Sagen, kan Komiteen yderligere arbejde for den.

Efter en kort Pause og efter Afhyngelsen af et Psalmever, sagde Br. M. Larsen: Jeg haaber, at vi indse Trangen til en saadan Skole. Vi kunne vel ikke endnu oprette den, men bør dog stræbe efter at naa dette Maal. Det var vist godt at vælge saadanne Brødre, som Br. E. Jensen foreslog. Missionærerne maa se at ofre sig for denne Sag og om muligt samle Bidrag til den. Med Hensyn til en saadan Skole, da ville vi begynde i det Smaa, maaste med et halvt Aars Undervisning. Jørg. P. Hansen vil da kunne give Undervisning.

A. M. Hansen: Man er bange for, at saadanne Brødre skulle blive stolte; men jeg mener, at vi maa kunne bedømme, om de, der have været paa en Missionskole, ere mere stolte, end Andre. Missionærerne selv kunde jo sige deres Mening.

P. Sønder: Jeg maa tilstaa, at jeg rejste stolt til Missionskolen. Var jeg ikke stolt af Andet, saa var jeg det af min Skrivning; men da jeg kom paa Skolen og første Gang skrev Stil, var den saa fuld af Fejl, at den ikke kunde rettes. Jeg veed nu, at jeg skriver daarligt, og det holder mig ofte tilbage fra at skrive; jeg tilstaar, at det ogsaa kan være af Stolthed. Dog maa jeg give Missionskolen det Vidnesbyrd, at den, ledet i den rette Aand, er et godt Middel til at nedslaa Stoltheden. Med Hensyn til at udarbejde Prædikener, da kom jeg ogsaa bestandig tilfjort. Jo mere Kundskab man erholder, desto mere indser man sin Mangel paa Kundskab. Der er en Ting, som er nødvendig at lære, nemlig at læse forstaaelig i en Bog. Desuden er det ogsaa fornødent, at man

faar den funde Mening ud af Gnds Ord. Jeg har hørt en Broder prædike om Nødvendigheden af at vogte sig for de Nicolaiters Gjerninger, og da Grundtvig hed Nicolai, saa vare Grundtvigianerne de Nicolaiter, og dem skulde man vogte sig for. Ingen vilde kalde en saadan Ubløggelse god. Ikke alene Verden forlanger noget mere nu end tidligere, men ogsaa Baptisterne.

L. Henriksen: Vi maa være varsomme, da saa mange Brødre ere imod Oprettelsen af en Missions-skole og kun saa have udtalt sig her.

J. A. Petersen: Brødre, som have været paa Missions-skoler, kunne ogsaa forvanske Textens Mening. Uden at ville det kunne vi let faare Andre.

Dahlgren understøtter, hvad Br. Petersen sagde, og siger, at ogsaa han havde hørt en Broder, som havde været paa Missions-skolen, begaa store Fejl i sin Tale.

M. Larsen: Fordi en Mand har været paa en Skole, kan han nok begaa Dumheder; men at Skolen er Skyld deri, det kan ikke bevises. Sikkert er det, at man maa lære, for at kunne lære Andre. Det indse Brødrene i den sydaalborgske Menighed ogsaa; thi den Broder, som Hals Menighed havde ansat som Prædikant, har førstnævnte Menighed nu valgt til Lærer for Børnene, men tillige fordret, at han først skal tage et Kursus paa Højskolen. Som Prædikant var han altsaa dygtig nok uden Kundskab, men ikke som Lærer for deres smaa Børn.

N. Hansen: Lærdom er nødvendig; men da den Anstuelse vanskelig kan trænge igjennem, at der er stor Trang tilstede, saa er det maaske bedst at vælge en Komite, som kan virke for Sagen, navnlig er der tre Ting, der skal virkes for: Hvorfra der skal faas Penge, hvo der skal være Lærer og hvilke Brødre, der skulle modtage Undervisning.

Dahlgren gjør Forskjel paa at lære Børne og at lære Børn. De Første skulle „lære at holde Alt, hvad Jesus har befaleet“, men de Sidste at regne og skrive.

M. Larsen foreslaar at følge Br. E. Jenseus Raad og vælge en Komite, der har Ret til at udsende en Broder for at samle Bidrag til Missionsstolen.

Chr. Sørensen: Det er nødvendigt for alle Prædikanter at besidde Kundskab; men dog især for en Broder, som skal være en Menigheds faste Prædikant. Han maa staa over Medlemmerne i Kundskab ellers er han ikke i Stand til at hævde sin Stilling som deres Lærer.

H. Jensen: Alt har en Bagside; man kan ogsaa lægge for megen Bægt paa Uddannelsen, men alligevel er Kundskab i Guds Ord saavel som i andre Ting fornøden. Hvorfor er man saa tilbageholden og ængstelig for at tilegne sig mere Kundskab, da det dog er fornødent, at vore Lærere kunne staa ved Siden af jævne Mænd? Vistnok fordi man tænker paa, hvad der skete i gamle Dage, at Mænd uden saadan Oplysning kunde fremkalde en stor Bevægelse. Br. Petersen har Ret i, at Narjagen til, at Fremgangen er saa liden, ligger hos Menighederne, fordi hvert enkelt Medlem ikke er saa virksomt nu som den Gang. Den Gang kunde de gaa en, to ja tre Mile med Prædikanterne for at komme til Forsamling. Nu kan Prædikanten gaa flere Mil alene, uden at Noget vil gaa med ham. Denne Sløvhed er vistnok for en stor Del Skyld i, at der er saa liden Tilvæxt. Jeg støtter Ønsket om at Prædikanterne saa lidt Undervisning.

Det Forslag, at vælge tre Brødre til en Skolekomite, som skulde sætte sig i Forbindelse med Menighederne, høre deres Mening angaaende denne Sag og samle Bidrag til en saadan Skoles Oprettelse, blev nu vedtaget.

M. Larsen paapegede saa en anden Side af det Spørgsmaal, om vor Virksomhed for Guds Riges Udbredelse var tilfredsstillende. Han sagde: Det er ikke nok, at vore Lærere blive uddannede, eller at vi saa en Missionsstole oprettet. Vi maa ogsaa tænke paa Literaturen, navnlig med Hensyn til Menighedernes Blad, „Den danske Evangelist“. Jeg har nylig modtaget et Brev fra Br. N. B. Jensen i Chicago, som jeg vil læse for Konferent-

sen, og desuden har jeg en Skrivelse til Konferentsen fra en Broder i Kjøbenhavn. Begge disse Skrivelser bleve nu læste. Indholdet af Br. N. P. Jensen's Brev var, at den danske Forening burde ordne sig til en selvstændig Forening, adskilt fra Forbundet i Tyskland, da den mulig derved vilde opnaa at faa direkt Hjælp fra Missionskomiteen i Amerika, at den burde oprette en Missionskole, hvortil den da maaske ogsaa vilde kunne erholde Hjælp, og at den burde gjøre „Den danske Evangelist“ til Foreningens „Organ“, hvorved den bedre kunde hævde sin Opgave som Samfundsblad.

Skrivelsen fra Broderen i Kjøbenhavn var saalydende:

Til de Afordnede for de danske Baptistmenigheder!

Da Bladet „Den danske Evangelist“, efter forskjellige herbærende Medlemmers Udtalelser, samt efter eget Skjøn, ikke længere fyldestgjør de Forventninger, man kunde ønske sig af et Blad, der repræsenterer de danske Baptistmenigheder heri Landet, har jeg ad denne Vej tænkt mig at henlede de kjære Brødres Opmærksomhed paa, om det ikke snart var paa Tide, at de danske Baptister, i Lighed med hvad der haves paa andre Steder, erholdt et Organ, der mere egnede sig til Udbredelse eller christelig Oplysning og Kundskab, end det nærværende. Jeg har tidligere talt herom til forskjellige Troesbrødre, der imidlertid kun hertil have bemærket, at man i saa Fald tog en Bisfortjeneste fra den Broder, der nu udgav Evangelisten; men da vor Herres Sag maa staa os over menneskelige Interesser, og jeg tillige er overbevist om, at bemeldte Broder ikke hylde de egoistiske Principer, at tilside sætte Hensyn for at fremme egne Interesser, kan jeg ikke undlade at bringe Sagen frem for Brødrene.

Det var efter min Formening godt, om de danske Baptisters Organ lededes af Mænd, valgte af de Afordnede fra de danske Baptistmenigheder, og at Bladet ikke som nu blev givet Entreprise, men at Udgivelsen blev en ForeningsSag, hvor at mulige Overskud kunde komme Foreningsklassen til gode, ligesom jeg ogsaa formener, at det kunde være ønskeligt, om et saadant Blad kunde komme til at udgaa oftere end det nærværende og muligen heri Staden; men vil jeg iøvrigt ikke indlade mig paa en nærmere Beskrivelse af hvordan et saadant Blad kunde eller burde være, da det ved Nærværende kun har været min Hensigt at henlede Brødrenes Opmærksomhed paa Sagen, for at denne Sag kunde blive bragt under Overvejelse og Brødrene kunde give deres Mening tilkjende, forinden der muligen ad anden Vej blev foretaget Skridt i den anførte Retning.

Da hverken min Tid eller min Evne tillader mig at tage virk-

som Del i et Foretagende, som det foreslaaede, skal jeg sluttelig bemærke, at jeg ikke har havt egen Interesse for Dje ved at bringe Sagen frem. Brodrene ville selv ud af deres egen Midte kunne finde Mænd til at overtage Ledelsen af et saadant Foretagende, forsaavidt Sagen finder Gjenklang.

Med broderlig Hilsen fra deres i Christus forbundne

Johan Larsen, jun.

Kjøbenhavn, den 23/5 81.

M. Larsen bemærkede, at han ikke i Alt stemte overens med Br. Jensen's Brev og ikke heller med Skrivelsen fra Kjøbenhavn. Alligevel fandt han, at det var paa Tiden, at der foretoges en Forandring.

Første Dags Møder sluttedes nu med Bøn.

Efter Sang og Bøn Lørdag Morgen Kl. 8 optog Konferentsen atter Forhandlingerne om „Den danske Evangelist“.

A. M. Hansen udtalte sig om Nødvendigheden af en Udvidelse af vor Literatur. Vi maatte have saadan Læsning, som passede til Nutidens Fordringer.

H. Larsen, Slagelse, var tilfreds med „Den danske Evangelist“ som den var og ønskede derfor ingen Forandring. Han foretrak den fremfor „Oliebladet“.

J. Nielsen, Slesvig, fremholdt Nødvendigheden af at faa et Blad, som Udenforstaaende vilde læse med Interesse. Endstjøndt han ikke havde noget at indvende imod „Evangelisten“, saa vilde han dog sige, at et Blad, som blev udgivet af een Mand, let blev eensidigt.

At „Evangelisten“ var eensidig blev dog modsagt af Andre, da det ikke vare originale Artikler, forfattede af Br. M. Larsen selv, som den indeholdt, men for Størstedelen Oversættelser fra andre Blade.

A. M. Hansen bemærkede, at den dog ogsaa blev læst med Interesse af mange Udenforstaaende, som endog havde holdt den i mange Aar

H. Jensen: Verdslige Blade have i Almindelighed

flere Mænd, som arbejde paa dem. Naar kun een Mand havde med et Blad at gjøre, saa blev det let noget eensidigt. At Br. N. Larsen arbejdede ene paa Evangelisten var imidlertid ikke saa underligt, da næsten aldrig Noget sendte ham Noget til den. Brødrene burde gjøre Noget for Bladet ved at indsende Artikler. Efter hans Formening blev Evangelisten godt redigeret, men han kunde nok ønske dens Udvidelse.

Chr. Nørgaard udtalte sig i samme Retning. Han foretrak Evangelisten frem for „Dliebladet“.

Chr. Jensen frygtede for, at Bladet vilde tabe Abonnenter, naar det blev forandret, især dersom der kom politiske Sager i det. Han syntes godt om Evangelisten som den var.

N. Hansen udtalte sin Frygt for, at et andet Blad vilde blive udgivet, hvis Evangelisten ikke blev forandret. Foreningen maatte naturligvis kjøbe Bladet af Br. N. Larsen.

M. Larsen: Vi klage ikke over Evangelisten; men vi maa have den udvidet og, efter min Mening, gjort til Samsfundets Organ. Det er naturligt, at vi maa kjøbe den, og for at det kan ske, tænker jeg, det gjøres til et Aktieforetagende. Det var ikke godt, om der skulde blive Bladkonkurrence. Vi kunne dog ikke fatte nogen Beslutning derom i Dag, men maa lade Sagen staa hen, maaske til næste Aar.

N. Larsen: Jeg er ganske beredvillig til at overgive Evangelisten til Foreningen, naar jeg, som Brødrene sige, saa et Bederlag for den og Løn, som Medredaktør. Naar Bladet blev Foreningens Ejendom, kunde man begynde en Forandring til Nytaar ved Udvidelse af Bladet og derved, at flere Brødre deltage i Redaktionen.

M. Larsen var glad ved, at den største Hindring for at saa Evangelisten til Samsfundets Organ var fjernet, idet Br. N. Larsen var villig til at overlade Bladet til Foreningen.

H. Jensen mente, at man maatte høre en bestemt

Sum, som Br. N. Larsen forlangte for Bladet. Saa kunde man tænke paa at samle Aktier.

J. Larsen, Kjøbenhavn, understøttede dette.

M. Larsen: Lad os ikke forhaste os. Have vi ventet saalænge, saa kunne vi vente lidt endnu. Summen, der skal betales for Bladet, maa være afhængig af det Forhold, som Br. N. Larsen kommer til at staa i til Bladet efter at Foreningen har kjøbt det. Han anbefalede at vælge et Par Brødre, som kunde underhandle med N. Larsen derom.

Man valgte derpaa Chr. Nørgaard og H. Larsen fra Kjøbenhavn til at underhandle med Br. N. Larsen om Prisen for Bladet.

N. Larsen spurgte, om Børnebladet ogsaa ønskedes af Foreningen. Hertil blev svaret Nej. Det maatte som hidtil være et privat Blad.

Der blev nu talt om **Udgivelsen af Traktater**

N. Hansen: Vi fattes en Del Strøkskrifter af særligt Indhold. Vi have en ordnet Modstand og fattes Baaben imod den. De Unge, som ere mest villige til at virke med at uddele Traktater, blive modløse, fordi de ofte maa staa til Skamme, da de ikke have Baaben imod deres Modstandere. De smaa Traktater, vi have, kunne være meget gode, men vi fattes instruktive Konfessionskrifter, for Exempel: Traktater om Daaben, Nadveren, Menighedsorden, Gjensjødelse og Lignende.

L. Andersen: Vore Søstende vide ofte for lidt og give derfor en fejlagtig Fremstilling af Sandheden. Dette benytte vore Modstandere sig af, som om de derved have sejret over os. Han ønskede ogsaa instruktive Skrifter.

J. A. Petersen anbefaler at lade Skriftet: „Hvori bestaar Daaben og hvem skal døbes?“ omtrykke, men mener dog, at Menighedens Medlemmer burde erhverve sig nogen mere Bibeltundskab, da den var det bedste Baaben mod vore Fjender. De ældre Brødre burde undervise de Unge, og der burde være Samdrægtighed blandt Guds Børn;

thi Samdrægtighed er den første og fornemmeste Betingelse for os. Literaturen stod kun i anden Række.

M. Hansen: Jeg sætter ikke Skrifterne over Samdrægtigheden; men mener, at saadanne Skrifter netop vilde virke til Sammenhold. Det er jo ikke nok, at vi kunne optræde imod Andre, fordi vi have læst et eller andet saadant Skrift. Det vigtigste er, at vi læse Guds Ord og kjende det, som vort bedste Vaaben. Vi skulle Alle anspores til Virksomhed, hjælpe hverandre med den gode Sag; men som tidligere sagt, vi maa ogsaa have Vaaben mod vore Modstandere for ikke at blive bestæmmede.

M. Larsen: Det er bedrøveligt, at mange Medlemmer have saa liden Kundskab. Derfor er det nødvendigt at oprette Bibelklasser, i hvilke man kunde søge at belære Søskende og bibringe dem Bibelfundskab, ogsaa i Henseende til de forskjellige Lærdomspunkter. Da Søndags-skolerne ikke maa være konfessionelle, kunde man ikke behandle særegne Lærdomspunkter i dem; men dertil egnede Bibelklasserne sig. Ved tidligere Konferenser have vi besluttet, at Traktaterne, som Traktatsforeningen lader trykke, ikke bør være de konfessionelle; men vi kunne jo lade nogle enkelte Daabstraktater trykke.

M. Larsen anbefaler Udgivelsen af saadanne Skrifter.

M. Hansen omtaler Banskelighederne ved at faa Bibelklasser paa Landet, da Søskende bo saa adspredte.

A. Dahlgren paaviser, hvorledes nogle af disse Banskeligheder kunne overvindes, naar der var den rette Interesse for Sagen. I deres Menighed samledes de efter Forsamlingen for at drøfte Guds Ord. Det havde vist sig, at disse Bibelmøder havde været til Betsignelse.

J. A. Petersen mener, at Missionærerne, som rejse fra det ene Sted til det andet, burde sætte saadanne Bibelklasser i Gang, og selv ofre sig for denne Sag.

M. Hansen berørte atter Udgivelsen af konfessionelle Traktater, som et Vaaben for Medlemmerne. Man burde give dem en passende Titel, hvorved Lysten til at læse dem kunde vækkes.

Gräfe anbefaler Anskaffelsen af flere Traktater, især saadanne, som kunne tiltale Hjertet. De maa helst indeholde Begivenheder, sande Fortællinger og deslige; thi saadanne bleve helst læste.

J. N. Petersen fortæller, at han som uombendt havde læst Traktaten „Jakob Covey“, og at den havde gjort et stærkt Indtryk paa ham. Han anbefalede derfor ogsaa at faa Traktater med Fortællinger, som særligt vare egnede til at gribe Hjertet.

N. Hansen var ogsaa for, at vi fik saadanne Traktater; men alligevel trængte vi til nogle, som omhandlede Stridsspørgsmaalene, saasom: om Daaben, Nådveren og Menighedsorden. Han vilde foreslaa at lade den Traktat omtrykke: „Hvem skal døbes og hvori bestaar Daaben?“ maaske med lidt Forandringer.

M. Larsen mener, at det maaske var heldigt om Traktatforeningen fik en ny Styrelse. Men ville Brødrene, vi skulle beholde den, vi have, saa maa vi dog vælge en Mand i Stedet for Br. Røbner, som er afgaaet, fordi han er rejst til Tyskland. Alle Brødre ere imidlertid ikke enige om Udgivelsen af konfessionelle Traktater og deslige. Mange ville, at Traktaterne skulle være af almindeligt, kristeligt Indhold, saa at man kunde give dem til hvem som helst. Konfessionelle Skrifter kunne kun være til Nytte for de Ombvendte.

Nogle Brødre mente, at man kunde beholde samme Traktatkomite, men vælge en Broder i Br. Røbners Sted. Valget faldt paa Br. N. Hansen.

N. Hansen havde intet imod, at vore Traktater havde et almindeligt, kristeligt Indhold. Det var ogsaa saadanne, han ønskede til almindelig Udbredelse. Kun fattedes vi særskilte Traktater til at belyse vore Grundfætninger og saa Daaben mod vore Modstandere.

N. S. Mortensen ønskede ogsaa at faa den Traktat trykket: „Baptisternes Tro“.

Der blev talt lidt om denne Traktat, men det blev bestemt foreløbigt kun at lade trykke: Hvori bestaar

Daaben? osv. samt at lade Menighederne kjøbe de konfessionelle Traktater.

Man forlod nu dette Emne og tog fat paa Forhandlingerne af det Spørgsmaal: Kan der ikke ansættes endnu en Broder i Missionens Tjeneste, som Prædikant eller Skolepædagog, til at virke mest paa Sjælland og særlig i Menigheden i N. Esfildstrup?

H. Jensen mener, at Trangen til en Arbejder er særdeles stor i Hals og tillige paa Langeland. Var der en Broder, som man kunde benytte til denne Virksomhed, saa kunde han ansættes med en bestemt Understøttelse. Der var anbefalet en Broder fra Sjælland, og man havde jo ogsaa Penge i Kassen. Han vilde foreslaa, at man udsendte en Broder og maaske gav ham 400 Kr.

A. M. Hansen: Bort Dnske er, at faa en Broder til at bosætte sig paa Langeland. Vi have tænkt paa at opfordre Br. S. Hansen til at tage over til os.

M. Larsen: Det vilde vistnok være godt om Br. S. Hansen kom bort fra Waarst, og i Virksomhed andet Steds.

Chr. Nørgaard troede ogsaa, det var heldigt, at faa S. Hansen til at flytte fra Waarst og et Sted hen, hvor han kunde arbejde for Guds Rige.

Flere Brødre udtalte sig i samme Retning.

Gråse fortæller, at S. Hansen i Vinter havde besøgt Vejle, Kolding og andre Steder deromkring, og at man havde været særdeles glade ved ham. Han vilde derfor anbefale, at han blev sat i Virksomhed.

E. Jensen troede ogsaa, at S. Hansen burde flytte fra Waarst, da han vanskeligt kunde udrette noget der, som Prædikant.

H. Jensen vilde nødig have, at Br. S. Hansen skulde flytte bort fra deres Menighed, men kunde det være ønskeligt, at faa ham et andet Sted hen, saa vilde han ikke have derimod.

Det blev foreslaaet at skrive til Br. S. Hansen desangaaende.

N. Larsen siger, at hvis man kunde faa Br. S. Hansen til at rejse til Langeland, saa maatte man i det Mindste betale ham Rejsen dertil. Dette blev understøttet.

Man talte derpaa atter om Hals og om at faa en Broder til at tage en Tur dertil.

M. Larsen sagde, at Menigheden i N. Eskildstrup havde støttet en Broder med Bidrag i flere Aar, men ikke i Aar. Det var ønskeligt, at den fik en Broder, som kunde virke paa dens Omraade eller omkring paa Sjælland. Maaſke Br. N. Larsen kunde gjøre en Rejse til Hals. Eskildstrup Menighed ønskede en Mand, som den kunde sende, hvorhen den vilde, nærmest til at kolportere, og her- til var Br. N. Nielsen, som i flere Aar havde rejst som saadan, særdeles stikket. Man kunde jo ansætte ham til at virke som Kolportør en Tid af Vinteren.

Chr. Jensen ønsker ogsaa at faa en ældre Broder til Hals, da det ikke alene var fornødent at der blev prædikeret, men ogsaa, at visse Sager bleve ordnede i Menig- heden.

F. A. Petersen mener, at Br. S. Hansen ikke blot maa have Rejsen betalt til Langeland, men at han maa have nogen Understøttelse, naar han skal virke der, og da vi havde Penge i Kassen, saa kunde den Broder, der var anbefalet fra Sjælland, jo ogsaa sættes i Virksomhed i Br. B. Jensens Sted, som nu ikke mere rejste.

L. Andersen meddeler, at Menigheden i Eskildstrup har havt en Broder ude en Tid sidste Vinter, nemlig Jens Petersen fra Saaby; men den førnævnte Broder, Hans Christensen, kunde han ogsaa anbefale. De havde ogsaa benyttet ham noget, og ønskede at benytte ham mere. Men han er Bøver, og naar han ikke kunde blive ansat til at virke hele Tiden, men kun en kort Tid ad Gangen, saa gif Arbejdet fra ham.

B. Sønder: Paa Hals Menigheds Vegne vil jeg sige, at den mere behøver en Broder til at styre, end til at prædike.

M. Larsen ønskede, at Br. S. Hansen fik Under-

støttelse for at rejse til Langeland, Br. N. Larsen for at rejse til Hals og at en Broder fik lidt Understøttelse til at rejse paa Sjælland. Den Sidstnævnte behøvede dog ikke at være Prædikant, da de ikke havde saa faa Prædikanter paa Sjælland.

L. Andersen bemærker, at de vare vel tilfredse med Br. N. Nielsen, som egnede sig særdeles godt til Kolportør-Virksomhed. Menigheden i Eskildstrup havde havt en Missionær ude, men Br. N. Nielsen ønskede de særlig at faa.

M. Larsen ansførte, at Br. N. Nielsen egnede sig særdeles godt til den Gjerning, da han ikke var bange for Folk og tillige var særdeles høflig, beskeden og dog frimodig. Han havde endog en Gang forsøgt at faa Abdiens hos Kongen, for at give ham en Traktat og tale med ham om hans Sjæls Frelse. Det lykkedes nu ikke, da han ikke kunde faa Abdiens den Dag, men han kom dog til at tale med Slotsforvalteren, til hvem han sagde hvad han vilde. Han blev behandlet venligt, men Slotsforvalteren vilde dog ikke modtage hans Skrifter.

A. M. Hansen fortæller, at de havde været vel tilfredse med den nævnte Broders Besøg paa Langeland, og at de ønskede, han vilde besøge dem igjen.

M. Larsen bemærkede endnu, at der var al Grund til at understøtte ham til Kolportørvirksomhed.

Man holdt nu en lille Pausse og efter samme valgtes først til Missions-Skolekomite: Brd. M. Larsen, E. Jensen og J. P. Hansen.

Sagen om Virksomhed i Hals, paa Langeland og paa Sjælland optoges atter.

H. Jensen: Lønningskomiteen foreslaar, dersom Br. N. Larsen kan rejse til Hals og opholde sig der i to Maaneder, da at give ham en Understøttelse af 150 Kr., og dersom Br. E. Hansen vil tage til Langeland en Tidlang til Vinter, skulde han ligeledes have 150 Kr. — Da Br. N. Larsen lovede, saavidt muligt, at tage til Hals et Par Maaneder til Efteraaret eller i Vintertiden, blev

Forslaget vedtaget. — M. Larsen fik det Hverv at skrive til S. Hansen derom. — Man foreslog endvidere, at give Br. N. Nielsen 100 Kr. af Foreningsskassen for at rejse paa Sjælland som Kolportør. Dette blev ogsaa vedtaget.

Spørgsmaalet: **Er der nogen særlig Formaning til Prædikanter i Jesu Ord: „Og Sandheden skal frigjøre Eder“, Joh. 8, 32.** kom nu under Diskussion.

M. Larsen: Ved at fremsætte dette Spørgsmaal har det kun været min Hensigt at give Brødrene Lejlighed til at sige sig om Nødvendigheden af at prædike over hele Bibelens Indhold, og ikke blot om enkelte Ting. Kun i den københavnske Menighed har jeg hørt Foredrag over Daabs- og Nadvertexter og jeg frygter for, at der ere visse Synder, som Gjerrighed, Bagtalelse og deslige, hvilke der heller aldrig prædikes om. Det synes, at man undgaar dette for ikke at støde Tilhørerne. Jeg antager, at Herren ikke har givet os for meget i Bibelen, og at vi derfor bør tale om Alt, hvad der læres i den, og ikke alene om enkelte Ting, som maasse ikke fornærmer Nogen.

B. Jensen: Min Mening er den, at Missionærernes Opgave er, ikke at prædike om noget Andet end om Frelsen i Kristus, hvorimod de Lærere, som staa paa et bestemt Sted, og som særlig bør opbygge Menigheden og belære den om Alt, hvad Jesus har befaleet, bør prædike om alle Sandheder og navnlig søge at fremme Helliggjørelsen. De bør i deres Prædikener være alsidige.

J. A. Petersen: Der er maasse talt formeget om Daaben. Ved Daabshandlinger tales der dog altid om Daaben, og naar man bliver angreben taler man ogsaa om den, for at forsvare sig. Men i Henseende til andre Ting, da burde der tales derom. Man var og forblev jo en Betler sit hele Liv igjennem og maatte undertiden opfordre til Bidrag til dette eller hint Vjemed. Dog var det ikke nok at tale derom; Prædikanterne maatte ogsaa prædike med deres Exempel.

M. Larsen indrømmede, at der vel taltes imod visse Synder; men der burde tales imod alle og om alle

Ting. Br. Røbner havde en Gang i Følge sin Text talt om Renlighed; det er der maasse ingen af os, der nogenfinde har talt om, skjøndt Bibelen taler derom. En Prædikant sagde ved en Lejlighed, at naar vi blot havde de Ord: „Gud var i Christus og forligte Verden med sig selv“, saa havde vi nok, saa behøvede Bibelen ikke at indeholde mere, men det tør vi ikke tro.

J. A. Petersen: Naar der skal prædikes imod alle Synder, saa bør der selvfølgelig ogsaa prædikes mod Gjerrighed, og hvad der skal gøres ved den Gjerrige; men dette var ofte en vanskelig Sag, da man ikke let kunde kjende denne Synd. Han ønskede at vide, hvad Gjerrighed var?

B. Sønner sagde, at der vare Texter i Bibelen, især i det gamle Testament, som der aldrig taltes over.

N. Larsen bemærkede, at Bibelen indeholdt mange Texter, som man ikke kunde tale over, fordi man ikke forstod deres Indhold. En havde en Gang spurgt ham, hvorfor der aldrig blev prædiket om visse Ting i Aabenbaringens Bog, og han maatte svare: Fordi jeg ikke er sikker paa at forstaa dem rigtigt. Det var jo ogsaa en Ting at prædike over ethvert Vers i Bibelen, og en anden Ting at prædike om enhver Sandhed, den indeholdt, og imod enhver Synd, som den omtaler. Det sidste troede han, man burde gøre. Han havde i det Mindste lagt sig efter at prædike om alle Ting.

Da der ytrede sig Ønske om at tale noget om selve Gjerrigheden, saa fortsattes Diskussionen derom.

J. A. Petersen: Jeg tror, at Gjerrighed viser sig deri, at en Mand, som er Formuende, ikke giver mere end den, som er fattig. Man skulde jo vise Kjærlighed mod Fattige og Trængende samt bidrage til Guds Riges Sag; men naar nu Formuende aldrig have noget at undvære, hverken til Missionen eller til de Trængende, er det saa ikke Gjerrighed, der bejjæler dem. Gjerrighed er en Trældomsynd, en Synd, som fortryller, som forhælder Hjertet. Men hvad skal man gøre ved en Gjerrig?

Skal han formanæs af Menigheden, eller skal man lade ham stytte sig selv? Jeg har valgt at lade Saadanne, som jeg antog for at være Gjerrige, i Fred, det vil sige: jeg har ikke formanet dem; men jeg veed ikke, om jeg har handlet ret.

M. Larsen: Det er klart, at aabenbare Syndere ikke bør staa i Menigheden; men hvordan skal man kunne overbevise et Medlem om, at det er gjerrigt. Ingen tror om sig selv, at han er gjerrig. Den Gjerrige kalder sædvanlig sin Gjerrighed klog Sparsommelighed.

H. Jensen: Ja, under det Skilt: Klog Sparsommelighed, skjuler Gjerrigheden sig ofte. Judas, som dog var en gjerrig Mand, synes at være meget godgjørende. Han vilde ikke, at der skulde spildes Noget, men at det skulde sælges og anvendes til de Fattige. Det syntes jo at være meget skjønt; men vor Herre kjendte hans Hjerte og saae, at han var en gjerrig Mand.

A. M. Hansen: At faa den nævnte Synd aabenbaret, er maaske endda ikke saa vanskeligt, men at faa den straffet, er noget ganske Andet. Jeg har gjort den Erfaring, at naar man vil samle Penge til Missionen eller til Kapeller, saa hedder det, at man burde hellere give det til de Fattige; men naar man saa vil samle Penge til Fattige, saa have de heller Intet at undvære.

M. Larsen: Naar en Mand ikke vil give Noget til Guds Sag, eller til Fattige, saa faar man at finde sig deri, blot han endda ikke søger at hindre Andre i Gavnildhed. Finder man, at han er gjerrig, saa kan man maaske straffe ham med ikke at tage Noget af ham. En Mand er ikke altid gjerrig, fordi han er meget sparsommelig. Jeg har hørt om to Mænd, som samlede Bidrag til Opførelsen af en Kirke. Da de kom i Forstuen i en Mandes Hus, hørte de, at han tiltalte Pigen strengt, fordi hun havde ødslet med Svovlstikker. De kom ind til ham, røgtede deres Grinde og fik et stort Bidrag. Forundret herover fortalte den ene Mand, hvad de havde tænkt og talt om ham, nemlig, at han vist ikke vilde give

dem ret meget, da han gjorde et saadant Bæsen over nogle Svovlstikker. Hertil svarede Manden, at dersom han ikke havde lært at spare i det Smaa, vilde han aldrig kunnet give i det Store.

J. A. Petersen er af den Mening, at den Gjerrige nok beholder sine Penge, naar han blot nogenlunde kan være det bekjendt og kan faa Lov dertil.

M. Larsen mener, at man saa bør lade ham beholde dem. Om vi ikke kunne udelukke den Gjerrige af Menigheden, saa vide vi dog, at vor Herre aldrig vil lade ham komme ind i Himmelen.

N. M. Hansen taler om, at Gressjølelsen maaste kunde drive den Gjerrige til at give; men naar man vidste, at han nødvendig vilde af med sine Penge, burde man maaste straffe ham ved ikke at opfordre ham til at give.

N. L. Mortensen meddelte, at de havde sendt Brødre med Formaning til Saadanne, som de holdt for Gjerrige.

L. Andersen: Ved Optagelser i Menigheden burde det paalægges ethvert Medlem som Pligt at give efter den Formue, som Gud forlenede dem. Unddroge de sig saa senere denne Pligt, saa havde man Rettighed til at formane dem og i fornødent Fald at øve Menighedstugt.

Dahlgren mente, at man dog ikke burde lade et saadant ufrugtbart Medlem staa. Det maatte, som for enhver anden Synd, saa ogsaa for denne formanens og straffes med Menighedstugt. Udelukkelse var bestemt til Kjødets Fordærvelse; men at lade Saadanne staa, vilde bringe dem Sjæleus Fordærvelse.

M. Larsen: Hvad der er sagt, er sandt; men naar man nu ikke kan overbevise dem om deres Gjerrigheds-synd? Nogle sige, at de kunne Intet give, fordi de skulle betale deres Gjæld. Naar de saa endda gjorde dette, saa kunde maaste Tiden komme, at de kunde give; men de vedblive at gjøre Gjæld, ved bestandig at udvide og forstørre deres Bedrifter.

Dahlgren: Man har ikke at rette sig efter Saa-

dannes Bekjendelse; men efter Menighedens Bedømmelse om Sagen.

J. A. Petersen fortæller et Exempel om en Mand, som havde brugt det Paaskud: Jeg kan ikke give, da jeg ellers vil komme i Gjæld. Taleren havde sagt ham, at naar man elskede sin Broder eller Guds Sag, saa vilde man give, selv om man kom i Gjæld. Man kunde jo vedblive at udvide sin Forretning, saa at man altid var i Gjæld, hvorved man altid var i Stand til at dække sig bag det Skriftsted: „Bliver ingen Noget skyldig osv.“; men da man var dem Kjærlighed skyldig, saa kunde man ikke betale denne Gjæld til Fattige og Trængende, uden ved at række dem en hjælpsom Haand. Man straffede Banhelligelse af Hviledagen og mange andre Synder, og da man ikke burde være partisk, saa burde den nævnte Synd ogsaa straffes.

A. M. Hansen: Veed man, at En har gjort sig skyldig i denne og hin Synd, saa veed man ogsaa, hvad man skal gjøre ved ham, og veed man først, at et Medlem er gjerrigt, saa veed man ogsaa hvilken Straf det skal have. Med andre Synder tilstaar den Fejlende sædvanligt sin Synd; men det gjør han ikke med denne, og det er jo ogsaa vanskeligt at vide, om man er gjerrig eller ikke. Dog mener jeg, at naar en Mand paa staar med Bestemthed, at han ikke er gjerrig; men Menigheden paa staar, han er det, saa er Menighedens Dom den afgjørende.

M. Larsen: Det er sandt, man kjender ikke sig selv, og derfor burde man lade Andre sige os deres Mening. Ere vi kun ærlige, saa ville vi ikke frygte for at høre, hvorledes Andre bedømme os.

J. A. Petersen bemærkede endnu, at Enhver bør give efter deres Formue og Evne.

Man sluttede nu denne Dags Formiddagsmøde med Bøn.

Efter Bøn Kl. 3 fremlagtes det Spørgsmaal til Diskussion: **Bør der ikke gøres Noget for, at den almindelige Forsømmelse af Guds Ords Læsning kan blive indset og afhjulpen?**

Br. Schmidt: Jeg har tidt været bedrøvet over, at Guds Ords Læsning forsømmes saa meget af Medlemmerne, og at de som Følge deraf ofte ere saa lidt bekendte med Indholdet af den hellige Skrift. Herved tabes baade det aandelige Liv og det aandelige Lys. Søger man flittigt i den hellige Skrift, saa erholder Sjælen kraftig Næring og bliver stærk til at modstaa Sjælens mange Fjender, og faar man det rette Lys i Guds Ord, saa vil man være i Stand til at forsvare sig lige over for sine mange Modstandere. Desuden kan man ikke kjende sin Vej uden det aandelige Lys. Lærerne ere naturligvis ikke uden Ansvar, naar Medlemmerne forsømme Guds Ords Betragtning, og ikke vøge i Guds Ords Kundskab. Vi bør nu drøfte dette Spørgsmaal, for at faa denne Mangel afhjulpen, især fordi Menighedernes Fremtid er afhængig deraf. Herren velsigne vor Raadslagning og han velsigne den hellige Skrifts Læsning paa ethvert Medlems Hjerte!

M. Larsen betoner Nødvendigheden af at give gode Raad i denne Sag. Br. Schmidt er ikke den Æneste, der har set sorgelige Følger af Forsømmelsen af Bibelens Læsning, og som har været bedrøvet derover. Dette er vistnok en af Guds Tjeneres store Sorger, at Medlemmerne ere for lidt kendte med Guds Ord. Vi ere Soldater og Guds Ord er vort Vaaben. Kjende vi ikke dette, da ere vi fuldstændig vaabenløse, og vor Christendom vil sygne hen.

J. A. Peterjen: Guds Ords Læsning er det aandelige Livs Næring. Den hellige Skrift er den Stav, vi skulle støtte os til; den Trøst, der skal styrke os i Døden. Literaturen kan være skjøn, og gode Bøger værd at anbefale, men Guds Ord staar dog over Alt, som det vigtigste. Guds barnet skal hvile i Gud med sit Hjerte, men

hvor kan det ske, naar det ikke kjender hans Ord. Læ-
ren maa i dette Stykke, som i Alt Andet, gaa foran og
vise Medlemmerne Vejen. Vi ere vist alle enige med Br.
Schmidt, at denne Sag er saare nødvendig at lægge paa
Hjerte.

M. L a r s e n: Vi indse Alle, at der er stor Fare
ved Forsømmelsen af Guds Ords Læsning, og vi indse
ogsaa, at det er nødvendigt at give Raad i saa Henseende.
Mit første Raad er, der oprettes Bibelklasser i Menig-
hederne, hvor Medlemmerne kunne saa Lejlighed til at
samtale om Guds Ord. Det vil vække Interessesen særligt
hos de Unge. Mit andet Raad gjælder Lærerne. Søg
at fortolke Skriften saa simpelt og enfoldigt saa Enhver
kan forstaa det og skamme sig over, at han ikke har for-
staaet den før. Om vi derimod fortolke Guds Ord paa
kunstig Maade, saa affrække vi Tilhørerne fra at læse i
Bibelen, da de derved komme til det Resultat, at de ikke
kunne forstaa den. Jeg er en bestemt Modstander af
allegorisk Fortolkning.

J. N. P e t e r s e n samstemmer i, at man ikke bør
bruge Allegorier. Sund Føde maa Een have for at kunne
leve. Vi maa forklare Skriften som den er og handle
derefter.

L H e n r i k s e n spørger, hvad der forstaaes ved alle-
gorisk Tale?

M. L a r s e n forklarede det ved et Par Exempler.
Ved en Konferents i Hamborg prædikede en Broder over
Petri Fishedræt; men uden at nævne et Ord om, at det
var et naturligt Fishedræt, naturlige Fiske, der bleve fan-
gede, en naturlig Sø, hvori Fiskene vare osv., fremstillede
han Fortællingen saaledes, at Fishedrættet var Evangeliet,
Fiskene Menneffene, Søen eller Havet den store Menneffe-
masse i Verden osv. Naar Broderen først havde talt
over Texten i den Betydning, den staar, saa kunde han
nok have gjort Anvendelse deraf og brugt Fishedrættet
som et Billede paa det Mandelige, men det gjorde han
ikke. Dagen efter sagde Br. Røbner: „Jeg beder Brø-

drene, ikke at tale allegorisk over Skriftstederne". — Et andet Exempel: Jeg har hørt en Broder prædike over den barmhjertige Samaritan, og uden at betone Textens egenlige Indhold, at man bør vise Barmhjertighed imod alle Mennesker, selv om de ere af en anden Nation og Religion, skildrede han det saaledes, at han, der faldt blandt Røvere, var Adam, som paa Vejen fra det aandelige Jerusalem til den jordiske Palmestad, Jericho, blev overfaldet af Djævelen, som slog ham og lod ham ligge halvdød. Leviten var Loven og Præsten de forstjellige Ofringer og Ceremonier, Samaritaneren var Kristus, Bærten den Hellig Aand, de to Penge Daab og Raadvere osv. En saadan Fremstilling var at tale allegorisk.

N. Hansen: Vi have foranstaltet Forsamlinger, for at drøfte Guds Ord og samtale om dets rette Fortsættelse, men det er mislykkedes. Vi ønskede at faa Raad.

Schmidt: Vi Prædikanter maa være et Lys for Menighederne, ogsaa i at sætte Guds Ord højt. Det er tungt, naar gamle Guds Børn ikke have Lyst til at læse Guds Ord. De Yngre tage let Hensyn til de Ældre. Vi maa formane de Ældre til, ikke at give de Yngre et slet Exempel.

N. Hansen: Det er bedrøveligt, naar man ikke ser Frugt af sit Arbejde; dog kan det ske, at vort Arbejde bærer mere Frugt end man tænker, idet en Formaning, at læse Guds Ord blev efterfulgt, uden at man ret vidste det. Broderen ansførte et Exempel herpaa.

Græse bemærker, at de Brødre, der tale i Menigheden, fremfor Alt bør holde sig nøje til Guds Ord og saa tillige i Fortolkningen deraf være saa ligefrem og fortsættelig som muligt.

Schmidt tilføjer: Vi maa lægge hinanden paa Hjerte, at bede Herren om, at denne Sag maa fremmes iblandt Guds Børn.

B. Larsen minder om, at Paulus siger: „Læder Guds Ord bo rigeligen iblandt Eder, saa I lære og paa-minde hverandre med Psalmer og Lovsange" osv. Ofte

have Medlemmerne mere Lyft til at læse i andre Bøger, end i Bibelen; men det er strag Bevis paa en sygelig Tilstand, naar man foretrækker andre Bøger.

J. A. Petersen bemærker: Prædikener ere særlig for de Uomvendte; men Guds Ords Læsning og Betragtning er fornødent for Livet i Menigheden.

G. Jensen: Det maa anses for at være godt at samles i Smaakredse for at betragte Guds Ord og for at drøfte de forskjellige Skriftsteder. Man vilde derved blive noget mere bekendt med Sandheden, saa at man kunde anvende Guds Ord til sit Forsvar ved alle Lejligheder.

Nærbeslægtet hermed var det næste Spørgsmaal, som nu blev drøftet: Er der ikke stor Fare tilstede i vore Menigheder med Hensyn til, at Medlemmer tillægge den offentlige Gudsdyrkelse for megen og den selvstændige, hemmelige Gudsdyrkelse for liden Betydning?

Schmidt: Det er vistnok klart for os Alle, at der lægges for megen Vægt paa den offentlige Gudsdyrkelse, og for liden paa den ensomme eller hemmelige. Det hører til Sjældenhederne at se Søstende om Søndagen studere Guds Ord. Man vælger det lettere og forsjømmer det vanskeligere og vigtigste. Søndagen burde ogsaa anvendes til selvstændig Bøn, altsaa Bøn i Enrum. Ved den private Gudsdyrkelse skulle vi søge Kræfter til den offentlige.

M. Larsen: Jeg vilde helst tie og lade Andre tale i denne Sag; men Alle forholde sig tavse. At de Christne ikke læse Bibelen saa ofte, som de burde, og at de besøge Lønkamret altfor sjældent, det er Sandheder, som vi desværre ikke kunne betvivle; men er det ikke saaledes, at de ofte ikke have Tid dertil om Søndagen. De Søstende, som arbejde i den kjøbenhavnske Søndagskole, samles i Kapellet Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Morgen for at gjenneogaa Lektierne; det varer til Kl. 10. De ere saa til Gudstjeneste til Kl. 12. Kl. 2 $\frac{3}{4}$ begynder Søndagskolen, Kl. 5 den offentlige Gudstjeneste, og saa Nadver eller Forhandling. Andre af vore Medlemmer aflægge Husbeføg og uddele Trak-

tater paa den Tid, der ikke er Forsamling. Paa Landet er det næppe anderledes. Man forlanger, at Søskende skulle overvære 2, 3 undertiden 4 Forsamlinger paa en Søndag og gaa flere Mil, naar skal man saa kunne se dem læse Guds Ord eller finde dem i Lønkamret? Har de end Tid dertil om Aftenen, saa er Legemet ofte saa træt, at de ikke ere i Stand dertil. Vilde vi derfor, at Søskende skulle anvende mere Tid om Søndagen til Guds-tjeneste i Løndom, saa maa der ikke stilles saa store For-bringer til dem angaaende den offentlige Gudstjeneste.

Schmidt taler om det rette Hjerteforhold til Herren. Det kan man have, hvor man gaar og staar. Tankerne og Hjertet bør altid være hos Herren. Er Hjerteforholdet ret, saa vil Tid og Lejlighed til Omgang med Gud komme som af sig selv.

J. A. Petersen: Det hedder: Du skal helligholde Hviledagen; men det hedder ogsaa: Du skal føre Din Dre og Dit Ufen til Bands. Søndagen bliver ofte den travleste Dag. I mit Hjem og hos mange Andre gaar det saaledes: Man skal have Børnene i Søndagskole, de skulle paaklædes; Kreaturerne skulle passes som sædvanlig; man vil til Formiddagsforsamling; skal hjem til Middag, som den Hjemmeværende har havt travlt med at gjøre færdig; man tager fremmede Brødre med hjem til Middag og vil da gjerne, at de skulle opvartes lidt ordenligt. Saa gaar man til Forsamling igjen, og hermed gaar Søndagen; men bortset herfra bliver der altid en hel Del for en Landmand at varetage, hvorved han ikke kan saa Søndagen anvendt som det var ønskeligt. Det er skjønt, naar de, der ere hjemme, kunne tænke paa deres Søskende i Forsamlingen, være samlede med dem i Anden, og naar de i Hjemmet kunne glæde sig med deres Familie. Søndagen er jo en Hviledag, og det ikke alene for Legemet, men ogsaa for Sjælen. Det kunde jo ogsaa være til at hvile sig i Gud, at gaa en Tur ud at bese Guds skønne Natur og glæde sig over Guds herlige Gjerning, og derved tænke paa det herlige Hjem hist oppe.

H. Petersen taler om, at det ikke er saa faa Aarsfiden, han blev omvendt. Hviledagen blev ham den Gang ligesaa vigtig som alt Andet, hvad Gud havde befalet. Hvad der den Gang kunde gøres om Lørdagen, det opsatte han ikke til om Søndagen, og hvad der kunde opsættes til om Mandagen, det gjorde han ikke om Søndagen. Han vilde tilstaa, at man var gaaet noget tilbage i denne Henseende og ønskede, at det maatte blive bedre. De Eldre burde ogsaa heri give de Yngre et godt Exempel.

Dahlgren: Vi komme bort fra selve Sagen. Vi have det ikke som Jøderne. Det er Br. Schmidts Mening, at man bør have Sindet hos Gud, og det kan man ved sit Arbejde. Skal man ud at pløje eller foretage sig andre Arbejder i Marken eller i Hjemmet, saa kan man godt have Tanken henvendt til Gud og som David siger: „grunde paa Herrens Lov Nat og Dag“. Der kan jo være stor Forskjel paa, hvad man tænker.

M. Larsen: Vi talte om at læse Guds Ord og at bede i Lønkamret, og dertil skal der dog virkelig Tid. At en Christen kan og bør tænke paa Christus ved sit Arbejde og sin timelige Gjerning, er en Selvfølge, men det haabe vi ogsaa, han gjør. Vi bør imidlertid ikke dømme Andres lønlige Tanker.

Schmidt bemærker, at der i saa Henseende ikke kan fastsættes eller bestemmes nogen Tid; men Sagen er, at Hjertet er henvendt til Herren.

J. A. Petersen haaber, ikke at blive misforstaaet. Om Søndagen gik det ofte ud over Husmoderen, naar hun skulde klæde Børnene paa, som skulde til Søndagskole og til Forsamling, lave Mad og selv til Forsamling. Det var en Selvfølge, at et Guds Barn burde have sit Hjerte hos Gud og gjøre, hvad han kunde om Lørdagen, saa at Intet af Saadant skulde opsættes til om Søndagen.

A. M. Hansen: Blandt Verdens Børn er det sædvanligt, at man skal have en bedre Ret Mad om Søndagen end de andre Dage. Som Christne kunne vi nok

lade os nøje med en ringere, især da Arbejdet paa denne Dag ikke er saa strængt.

H. Jensen: Vi komme for meget ind i Enkelt- hederne. Man bør gjøre Alt i Jesu Navn. Kan jeg i hans Navn gaa ud at se og tænke paa Naturen, saa er der intet Ondt deri. Vi kunne dog ikke foreskrive hver- andre Regler; men vi bør formane hverandre og vende os til vor fælles Herre og Frelser og søge hans Naans Vre og Forherligelse.

P. Larsen taler om, at som den Hungrige nok faar Tid til at spise, saa faar den, der hungrer og tørster efter Gud og hans Ord, ogsaa nok Tid til at beskæftige sig dermed.

L. Andersen fortæller om en Søster, som havde klaget over, at hun forhen havde haft mere Lyst til at læse Guds Ord end nu. Familien havde opledt en Del Skriftsteder, som de ønskede forklarede. Han bemærkede, at Prædikanter maatte helst undgaa at bruge fremmede Ord, hvorved en Prædiken ofte blev uforstaaelig for Til- hørerne.

E. Jensen: Et Guds Barn bør altid spørge sig selv: Hvad skal jeg gjøre for vor Herre i Dag? Enten vi ar- bejde, læse eller skrive, saa bør det være til Guds Vre.

M. Larsen bemærkede til Slutning: Komme vi kun i den rette Sjælstilstand, saa kommer det Andet af sig selv.

Til raadgivende Brødre viste det sig ved Stemme- sedlerne, som nu bleve afleverede, at følgende Brødre vare valgte: N. Larsen, L. Henriksen, H. Jensen, E. Jensen, Chr. Nørgaard og M. Larsen, hvilken sidstnævnte de andre Brødre senere, samlede alene, valgte til Formand.

Regnskabet, som var gennemset og befundet rig- tigt, blev nu fremlagt.

I det sidste Konferentsaar indkom:

Til foreningskassen (Kassebeholdningen fra for- rige Aar 384 Kr. 55 Ore iberegnet)	2689 Kr. 9 Ore
Udgiften var	2075 — 32 —

I Behold var: 613 Kr. 77 Ore

Til Hedninge Missionen	1516 Kr. 27 Ore
Til Selskabet i Boston var assendt	1278 — 50 —
<u>J Behold var:</u>	<u>237 Kr. 77 Ore</u>

Til Traktatenssen (Beholdningen fra forrige Aar iberegnet	603 Kr. 11 Ore
Udgivet for 110,000 Traktinter	355 — " —
<u>J Behold var:</u>	<u>248 Kr. 11 Ore</u>

M. Larsen bemærkede: Brødrene bør altid se nøje efter i Evangelisten, om der er kvitteret rigtigt for de indsendte Penge. Hvem der end skal have med Regnskabet at gjøre, vil jeg lægge Brødrene paa Hjerte, aldrig at overlade det til en enkelt Mand. Nøje at efterse hans Regnskab, og fordre Kvitteringer for de Penge, som han har givet ud, er ikke blot Brødrenes Pligt, men en virkelig Kjærlighedsgjerning mod Regnskabsføreren.

M. Larsen sagde: Det blev bestemt ved Konferentsen i Fjor, at Br. W. Jensen skulde opholde sig i Vejle en Maanedes Tid. Som bekjendt blev han der i 3 Maanedes; men da han ikke kunde opholde sig der saalænge uden Vederlag og det ikke var blevet bestemt ved Konferentsen, hvad han skulde have, har Br. M. Larsen, uden Brødrenes Bevilling, maattet give ham 100 Kr. for den Tid, han opholdt sig i Vejle. Jeg haaber, at Ingen har Noget at indvende derimod?

Man fandt det at være i sin Orden, at Br. W. Jensen havde faaet denne Understøttelse.

M. Larsen: Det var et Slags provisorisk Finanslov; men jeg saa mig nødsaget til at handle saaledes. Jeg maa endnu sige Et: Da det er noget besværligt at føre Regnskab over de Smaasummer, som komme ind for Konferents-Protokollerne, saa vil jeg tilraade Brødrene, naar de have solgt de dem tilsendte Bøger, at lægge Pengene til Foreningskassens og jende dem under Et. Dette blev vedtaget.

Følgende Spørgsmaal blev derpaa fremlagt: **Hvad er Meningen med Jesu Ord: „Paa det min Glæde kan**

blive i Eder?" eller: hvorledes kunne vi blive delagtige i Jesu Glæde? Joh. 15, 11.

M. Larsen: Den Glæde, som Jesus nød her i Verden, bør være vor Glæde. Han var sig bevidst at være Guds Søn; vi skulle være os bevidste, at vi ere Guds Børn. Som han levede i nær Forening med sin himmelske Fader og glædede sig i Bevidstheden derom, saaledes burde ogsaa vi leve i Samfund med Jesus og glæde os derved. Skulle vi have samme Glæde som han, da bør vi ogsaa være lydige som han. Naar hans Glæde saa sjælden er vor, saa er det fordi vi ikke have det rette Samfund med Gud. Jesus tog alle Ting af sin himmelske Faders Haand, og det med Hengivenhed i hans Villie, det samme burde ogsaa vi; men da vi desværre ikke altid ligne Jesus deri, saa er hans Glæde heller ikke altid vor.

J. A. Petersen: Det var den ene Aarsag til Jesu Glæde; men den anden Aarsag til hans Glæde var, at han vidste, at han skulde frelse Verden, at han skulde frelse dem, som laa i deres Synder, og føre dem til evig Salighed. Hvis ikke det ogsaa var vor Glæde at saa Sjæle frelste ud af Fordærvelsen, vilde vor Glæde i Kristus ikke blive fuldkommen, ikke blive lig Christi Glæde.

M. Larsen troede dog, at vor Glæde over Synderes Frelse maatte være en Følge af vor Bevidsthed om at være forenet med Jesus, som Grenen er forenet med Træet. Han forstod, at Jesus særlig talte om denne Enhed i de foregaaende Vers af Kapitlet.

A. M. Hansen: Man læser, at Kristus var bedrøvet, men sjælden, at han var glad. Hvad Jesus glædede sig ved, bør ogsaa være vor Glæde. Han glædede sig over Sjæles Frelse, det samme bør ogsaa vi.

Græse: Vi bør være een Aand med ham og have hans Sind, ellers ere vi ikke hans; men staar det saaledes til med os, da ville vi ogsaa have samme Glæde som han.

Efter en kort Pause meddelte Chr. Nørgaard Udfaldet af sin og Br. H. Larsens Underhandling med Br.

N. Larsen om Afstaaelsen af „Den danske Evangelist“ til Foreningen. N. Larsen vilde overgive Bladet til Foreningen for 1000 Kr., naar han vedblev at være Medredaktør for en aarlig Løn, som senere skulde bestemmes. Man talte derpaa om at samle disse 1000 Kr., som man fandt var billigt for Bladet, i Aftier a 10 Kr. Det havde Tid med Pengene til Efteraaret, da Udgivelsen af Bladet jo vilde blive fortsat af Br. N. Larsen, som hidtil, til dette Aars Udgang. Følgende Brødre bleve derpaa valgte som Komite til at varetage „Den danske Evangelist“s Anliggender: H. Larsen og J. Larsen, Kjøbenhavn, J. P. Hansen, Chr. Mørgaard og N. Hansen, Sipperup.

Man talte derpaa om Spørgsmaalet: **Skulle vi bede for Konger? og hvorom skulle vi bede? 1 Tim. 2,2.**

Til dette Spørgsmaal svarede: Ja, Guds Ord byder os det og saa er det vor Pligt at gjøre det.

M. Larsen sagde: Tænke vi paa den skrækkelige Begivenhed, som for ikke lang Tid siden fandt Sted i Rusland, saa se vi, at det er fornødent at bede for Konger og for alle dem, som ere i Værdighed. Gud alene kan afværge saadan Glendighed og give os Naade til at leve et roligt og stille Levnet i al Erbarhed. Vi bør bede for Konger og for Øvrigheder, at Gud vil være dem naadig og give dem at handle efter hans Villie, men syndigt er det at bede, som en Mand en Gang bad, om Guds Straf over den ugudelige Øvrighed.

Om Ordination, eller: hvem skal ordineres? Hvem har Ret til at ordinere? Hvorledes skal Ordinationen foretages?

J. Henseende til det første Spørgsmaal, da var man enig om, at de, der skulde tjene i Menigheden, burde indsættes eller bestikkes dertil under Menighedens Bøn og Haandspaalæggelse af Lærere, Forstandere eller Missionærer; thi man fandt i Guds Ord, at baade Eldste, Missionærer og Menighedstjenere vare blevne indsatte og bestiktede til deres Gjerning under Haandspaalæggelse

af de Ældste, Ap. Gj. 14, 23; 13, 3; Tit. 1, 5; Apostl. Gj. 6, 6.

Angaaende det andet Spørgsmaal ytrede M. Larsen: Da enhver Missionær, som bliver udsendt til at virke, maa betragtes som hele Foreningens Missionær, saa mener jeg, at der ved Konferentserne burde tages Bestemmelse angaaende en saadan Broders Ordination.

J. N. Petersen mente, at Lærerne i en Menighed burde ordineres med Menighedens Samtykke og egenlig af Menigheden, i hvilken de skulle tjene. Det var en Sag, som Konferentsen ikke havde Noget med at gjøre.

M. Larsen siger, at Brøders Ansættelse til Lærere burde angaa alle Menigheder, og da Konferentsen er Menighedernes Repræsentanter, saa bør det ogsaa forelægges Konferentsen, at man ønsker saadanne Brødre ordinerede og ansatte til at virke for Guds Sag.

H. Jensen betragtede Sagen lidt anderledes. Som ethvert Medlem, der blev optaget eller udelukt i en Menighed, maatte betragtes for at være optaget eller udelukt i enhver anden Menighed, saa burde ogsaa enhver Broder, der var ansat til Lærer i en Menighed eller frataget sit Embede af samme, betragtes for at være det i enhver anden af Foreningens Menigheder. Man burde heller ikke berøve en Menighed den Betsignelse, at overvære dens Læreres Ordination.

J. N. Petersen: Om en Broder skal ordineres, det bør bestemmes og udføres af vedkommende Menighed, og ikke af Konferentsen. Bestaar en Menighed for Exempel af 25 Medlemmer, og disse vælge sig en Broder, som de ønske at have til Lærer, saa bør han omsider ordineres; men for at saa dette udført, behøve de ikke at henvende sig til Konferentsen, men blot at tilfalde en ordineret Broder, som kan udføre Ordinationen i Menighedens Navn.

N. Hansen Der er vistnok en Misforstaaelse angaaende Ordination. Mogle lægge for megen Vægt paa denne Handling og mene, at de derved ere blevne noget,

selv om de, for at forsvare og opretholde deres Mening have splittet en Menighed ad Nogle derimod, som se Sagen fra en anden Side og maaske tillægge en saadan Bestikkelse for lidt, have vægret sig ved at lade sig ordinere.

M. Larsen havde ikke ment, at Ordinationen skulde finde Sted paa Konferentsen, men kun, at den Menighed, som vilde ordinere en Broder til Missionær eller Forstander, burde meddele det for Brødrene, der ere samlede paa Konferentsen, før Ordinationen er foretaget. Med Hensyn til det Tredie, vilde han kun sige, han havde imod, at dem, der skulde ordineres, først skulde i Forhør angaaende Troesbekjendelsen. Vilde en Menighed have en Broder ordineret, saa burde den forud kjende hans Grundfætninger.

E. Jensen fortæller, hvorledes Br. Dncken ved Mønsters Ordination havde læst et Stykke i Guds Ord og derpaa foreholdt ham og Menigheden deres gjensidige Pligter, hvorefter han havde lagt Hænderne paa ham og holdt Bøn, og saaledes ordineret ham.

A. M. Hansen fortæller om sin og N. Nielsens Ordination i Hamborg. De kom dertil. Brd. Dncken og Røbner talte med dem. De Ord af Paulus blev læst: „Lad Ingen foragte Dig for Din Ungdoms Skyld; men vær et Exempel for dem, som tro, i Tale, i Dmgængelse, i Tro og Kyfthed“ o.v. Br. Dncken talte derpaa til dem om deres Pligter som Lærere, lagde Hænderne paa dem og holdt Bøn.

Man forlod nu denne Gjenstand og førte Talen hen paa **Medlemmers Udeblivelse af Forsamlingerne.**

Chr. Jensen fortalte om et Medlem, som holdt sig borte fra Forsamlingerne. Det var blevet formanet til at indfinde sig, var saa kommet en Gang eller to, men derpaa atter blevet borte. Han spurgte, hvad der var at gjøre, naar et Medlem levede tilskyndende christeligt, men alligevel ikke havde nogen Lyft til at besøge Forsamlingerne.

Dahlgrren fortæller et lignende Exempel, om et

Medlem, som udeblev af Forsamlingerne. Det blev formanet til at besøge dem; men da Formaningen ikke hjalp, blev det omsider udeluft.

J. A. Petersen bemærkede, at man i visse Tilfælde burde være forsigtige med Saadanne, som udebleve af Forsamlingerne. Det kunde være af personlige Hensyn, og under saadanne Forhold burde man se til at faa ordnet Sagen mellem Vedkommende.

M. Larsen: Man maa undersøge Grunden til Udelivelsen. Er vedkommende Medlem forurettet, maasse af Forstanderen, saa bør han gaa til det og bede om Tilgivelse. Hvad det end er, saa maa man forsøge at hjælpe en Saadan tilrette. Men hjælper alle Forsøg ikke, da maa et saadant Medlem udelukkes. Vi bør ikke beholde døde Medlemmer i Menigheden.

Hvorfor blev Konferentsen i Dure og ikke i den aalborgske Menighed?

J. A. Petersen bemærkede, at der staar i Protokollen for i Fjor, at den tænktes afholdt, enten i den aalborgske Menighed eller i Dure. Af den Grund havde de belavet sig paa at faa den hos dem.

M. Larsen oplyste, at da Tiden nærmede sig, at han skulde have optaget en Indbydelse til Konferentsen i „Den danske Evangelist“, skrev han til M. Larsen og spurgte, hvor Konferentsen skulde være, samt at han antog, at den nok kunde blive i Dure, naar der blev skrevet til Menigheden derom. M. Larsen svarede, at han vilde ikke have med Sagen at gjøre, men han havde Intet imod, at den blev i Dure. Vilde M. Larsen skrive til Menigheden derom, saa kunde han. Dette gjorde han nu, og fik til Svar, at den maatte saa gjerne blive der og med det samme en Indbydelse, som skulde optages i Evangelisten. Da denne Skrivelse nu først kom, da Bladet, hvori Indbydelsen skulde optages, skulde trykkes, optog han den uden at faa skrevet noget Steds hen desangaaende. Han var altsaa Skyld i, at den blev i Dure.

J. A. Petersen bemærkede, at vi gjerne til Gjen-

gjæld vilde unde den aalborgske Menighed Konferentsen til næste Aar.

M. Larsen spurgte: **Bør de danske Baptister ikke lade deres Aarsstatistik trykke til næste Aar?** Det var en Skam, sagde han, at vi ikke vidste, hvor mange Medlemmer, der ere i Danmark. — Det blev vedtaget at lade en Statistikk over de danske Menigheder trykke til næste Aar, og det blev overladt til Br. N. Larsen at besørge det.

H. Jensen spurgte: **Er det ikke muligt at faa andet end den giftblandede Vin til Madveren?**

Han sagde: Grunden til dette Spørgsmaal er, at vi have søgt at oprette Totalafholdenhed i vor Menighed, og der er flere Medlemmer, som ikke synes om, at nyde det Slags Vin ved Madveren, som man ikke vil nyde til dagligt Brug. Vi ønskede derfor, at det kunde komme dertil, at al giftblandet Vin kunde blive affattet ved Madveren, og at vi kunde faa ægte, ugjæret Vin til dette Brug.

J. A. Petersen taler om, at ægte ugjæret Vin ikke vil være til at faa; men mener, at man kunde bruge Honningvin, som bestod af en Blanding Honning og Vand.

L. Henriksen mener, at man da ligesaa let kunde lave Vin af Konfekt-Rosiner og Vand, kogt sammen, efter den Recept, som en Gang har staaet i „Den danske Evangelist“.

N. Hansen meddelte, at Snevre Menighed nu altid benyttede denne Vin. I Begyndelsen havde Nogle været derimod, indtil de fik bedre Bæstend om Sagen, men nu vare de tilfredse dermed.

N. Chr. Petersen, Dure, mener dog, at naar det skulde være Vin, saa maatte man helst benytte Rosiner og Vand, kogt sammen.

M. Larsen fortæller, at en Broder i Elsas havde skrevet ham til og tilbudt at skaffe os ægte, ugjæret Vin, tilsendt fra Tykland; men da Tolden var noget dyr paa Vin og man jo skulde have den tilsendt i et større Kvantum ad Gangen, vilde Menigheden ikke gaa ind derpaa.

I Forbindelse med dette anførte Spørgsmaal spurgte H. Jensen: Forlanger Menighederne af dem, de optage, at de ikke maa nyde noact som helst Slags Spiritus? Han viste hen til, at ikke alene Brændevin, men mange andre Drikke og deriblandt bajerst Øl og gammelt Øl indeholdt Alkohol, hvorfor det, naar man havde givet Løfte om Afholdelse fra Spiritus, ikke maatte nydes.

Hertil blev svaret, at man for flere Aar siden, da man gjorde denne Fordring til Medlemmerne, at afholde sig fra Spiritus, nærmest havde tænkt paa Brændevin, Rom og deslige, men ikke paa Vin eller bajerst Øl.

M. Larsen troede, at et Menneske, som er ombendt og vil i Menigheden, vel nok maatte vide, hvad han ikke maa nyde, hvorfor man ikke behøvede at spørge ham specielt herom.

J. A. Petersen mener dog, at Menigheden har Ret til at spørge, om han drikker Spiritus eller ikke.

J. Larsen siger, at det falder af sig selv, at et Medlem, der vil optages, er ophørt med Nydelsen af Spiritus, naar han veed, at Menigheden er afholden.

J. A. Petersen fortæller, at en Mand, som havde været hos vore Brødre i Kjøbenhavn i Besøg, en Gang havde sagt, at Baptisterne i Kjøbenhavn ikke alle vare, som Baptisterne i Dure; thi han havde været hos en Baptist i Kjøbenhavn, som drak Brændevin til sin Mad. Petersen tilføjede, at det var godt, om ethvert Medlem kunde blive afholdent, at Ingen skulde give et saadant Exempel.

Chr. Madsen bemærkede, at naar de ældre Brødre ikke drak noget Slags Spiritus, saa vilde det være et godt Exempel for de yngre Medlemmer.

E. Jensen fortæller, at de i deres Menighed spurgte Saadanne, som ønskede Optagelse, om det var deres Formaal at være afholdne; men hver Menighed kunde jo handle som den syntes i denne Henseende.

M. Larsen sagde, at det bedrøvede ham dybt, hvad der var sagt om Søskende i Kjøbenhavn, men han haa-

bede, at det kunde ikke bevises. Han havde stor Frygt for at affordre Medlemmerne Løfter, da han havde set de sørgeligste Exempler paa, at de vare blevne brudte.

J. A. Petersen fortæller, at Menigheden i Dure havde spurgt Daabskandidaterne om de vare afholdne, og at de næsten aldrig havde havt den Sorg, at udelukke Noget formedelst Drukkenskab.

Er det ret at ophænge Billeder af Kristus paa Væggen, især saadanne, som forestille hans Lidelse?

N. Hansen, som fremførte dette Spørgsmaal fra en Anden, troede ikke, det var ret.

M. Larsen havde aldrig syntes om Billeder, som fremstillede Christi Korsfæstelse. Saadanne Billeder vare vel beregnede paa at fremkalde Mædlighed; men han siger jo selv: „Græder ikke over mig; men græder over Eder selv og over Eders Børn“.

Dahlgren tilføjede: Enhver har jo i denne Henseende at gjøre, som han vil og kan for sin Samvittighed.

Det blev nu vedtaget, at Protokollen skulde trykkes som sædvanligt, og det blev overladt til Br. N. Larsen at besørge det.

Konferentsen næste Aar bestemtes at skulle afholdes i den sydaalborgske Menighed.

Man talte derpaa lidt om Missiönerernes Rejser i dette Aar.

J. A. Petersen mente, at Menighedernes Stationer især burde besøges. Samsø var blevet besøgt i dette Aar, og da denne Station laa saa langt fra Menigheden i Dure, kunde den maaste antages af en anden Menighed, som bedre kunde besøge den. Stationerne bleve i Almindelighed forsømte.

A. M. Hansen bemærkede, at denne og hin Menighed maatte give Afkald paa et og andet Besøg, for at de forsømte Menigheder ogsaa kunde blive besøgte.

M. Larsen: De Menigheder, som have saa Lærere men mange Stationer, bør især besøges, og det endda fremfor Alt paa deres fjerneste Stationer. Man maa

dog være fornuftig og rimelig i sin Fordring; thi at sende Missionærene ud til ganske fremmede Egne, er at nedslaa deres Virkelyst og Mod. Vejle Menighed burde besøges mindst i 3 Uger af begge Missionærene. Samsø burde ogsaa besøges. Iøvrigt var det maaske det Heldigste, at Missionærene skiftede, saa at den ene af dem opholdt sig det ene Aar i Jylland og den Anden paa Øerne, og næste Aar omvendt. I det sidste Aar havde jeg lovet, at Samsø skulde blive besøgt hveranden Maaned, og det er jo ogsaa sket; men nu hører dette Løfte op. Alligevel paaligger der os en Forpligtelse, at Sødsfende der blive besøgte.

Efter nogle andre Bemærkninger, Missionærenes Virksomhed angaaende, saasom, at de raadgivende Brødre i paakommende Tilfælde kunde anvise Missionærene til at gjøre et Besøg her eller der, sluttedes Konferentsen med følgende Ord af Br. M. Larsen:

Vi begyndte vor Konferents i Herrens Navn, og vi ville ogsaa slutte den i hans Navn. Han har hjulpet, hans Navn priset være! Det var med stor Frygt, jeg bad Konferentsen tage Beslutning om Missions-skolen og Evangelisten, men vi kom let over det og en stor Byrde faldt derved fra mit Hjerte. Imidlertid maatte vi ogsaa denne Gang erfare, at vi ere nogle Stakler. Det Besværlige kom vi let over, fordi vi havde anbefalet det til Herren, men det, der syntes os let, havde nær voldet os Ubehageligheder, vistnok fordi vi ikke søgte hans Hjælp. Det er Herrens Naade, at vi ikke have haft to Kampdage! Maatte den bedste Konferentsdag blive i Morgen!

Jeg takker Brødrene for deres Hjælp, og paa Konferentsens Begne takker jeg Menigheden i Dure ret hjertelig for dens Gjæstfrihed og Venlighed. Gud velsigne Dure Menighed og os Alle, som Lemmer paa Christi Legeme.

Derpaa bade Brødrene L. Henriksen og J. Larsen fra Kjøbenhavn, og Psalmen: „Nu takker alle Gud“, blev sunget af Alle.

Statistik over Bopisterne i Danmark for 1880.

Meningebærenes Pladse.	Storftandens Pladse.	Stiftet.	Følgebart.			Udgang.			Medl. Antal ved Enden af 1880.	Børn i Son- dagskolerne.	Børn.		
			Døbt.	Ud- træde.	Ud- opt.	Døbt.	Ud- træde.	Ud- trædt.				Ud- trædt.	
Malborg	M. Gaarfen	1879	46	4	3	1	1	2	45	30	2		
Bornholm	M. E. Rinding	1840	151	3		4	1	1	149	60	6		
Uffildstrup	M. Rindberfen	1861	54	3		1	3	1	55	70	3		
Kaaffer	M. Senfen	1877	20	1					22				
Farre	M. Øgriftenfen	1868	35						35				
Faaborg-Øgnen	M. Gaarfen		13						13				
Frederikshavn	M. R. Mortenfen	1860	202	12	1	2	4	1	207	95	12		
Dals	M. Rasmussen	1856	105					3	105				
Østby	M. E. Senfen	1856	8	8	3	6	5	4	8	60	8		
Setsmar	M. Gaarfen	1845	269	32	3	2	8	14	270	250	16		
Rjøbenhavn	M. M. Gaarfen	1840	341	10		2	2	4	361				
Saangeland	M. Gaarfen	1865	27	2		2	2	2	27				
Søghør	M. Gaarfen	1865	50	5	1	2	4	2	47	22	4		
Solland, S., ...	M. M. Peterfen	1857	46	1	1	2	2	1	44	10	1		
Dure	M. M. Gaarfen	1855	98	3	3	3	1	1	101	20	1		
Slagelse	M. M. Dahlgren	1842	53	2	1	1	6	1	54	12	2		
Ønede, M., ...	M. Gaarfen	1879	78	6	2	2	3	3	76	15	1		
Ønede, M., ...	M. Gaarfen	1865	54	3	2	2	6	2	54	40	4		
Østby-Malborg	M. M. Mørgaard	1840	165	12	2	6	1	1	169	100	7		
Randløse	M. M. Mørgaard	1857	312	2		6	9	8	290	127	8		
Reise	M. Østfe	1866	71	12	3	1	7	1	77	80	9		
			2198	106	30	23	39	57	5	47	2209	991	84

Statistik over Baptiserne i vort Forbund for 1880.

Foreningerne i vort Forbund.	Medl.-Antal	Lærere-Antal	Stationer.	Tilbøret.		Udgang.			Medl.-Antal ved Enden af 1880.	Børn i Sø- dagskolerne.	Lærere.	Indkomne Bidrag.			
				Døbt	Sig. Øjen- reiste. øvig.	Døde.	Fort- reiste.	ud. ube- traadte.					af- lufte.		
Danske	21	48	112	106	30	39	57	5	47	2209	84	11917			
Preussiske	40	113	723	685	407	126	1494	11	299	9633 ¹⁾	269	74758			
Nordboeske	25	62	231	197	102	67	170	21	69	3380	251	40870			
Middel- og sydtyske	12	33	140	111	43	16	43	3	19	1105	95	17431			
Rhinke	16	35	117	195	136	31	148	7	39	2003	98	28648			
Østerrig	2	6	22	50	2		1		16	273	16	5100			
Polske	5	16	63	106	69	19	215		56	1770	38	21744			
Russisk-tyrkiske	12	22	123	248	241	81	64	7	94	3450	51	19964			
Baltiske	6	42	33	379	713	33	109		116	3304	50	27174			
Africanske	2	6	15	45	22	7	23		8	467	21	21916			
	141	378	1579	26754	20721	765	463	369	2324	54	763	27544	13843	973	269526 ²⁾

¹⁾ At Ugangen var saa stor i den preussiske Forening, har sin Grund i, at 999 Medlemmer, som tilhørte Menigheden i Memel, ordnede sig til selvstændige Menigheder, som nu høre til den baltiske Forening.

²⁾ Da nogle Menigheder ikke have angivet deres Bidrag, saa ere Bidragene en Del større, end her er angivet.